

ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ Олександр Олексійович (22. 02 (06. 03). 1851, Петров. пов. Саратов. губ., Росія — 19. 10(01. 11). 1914) — вчений-агроном, ґрунтознавець. Закін. Петров. землероб. і ліс. академію (Москва, 1875), де відтоді й працював. Від 1879 викладав та очолював навч. ферму в Херсон. землероб. училищі. 1881–83 за дорученням Харків. с.-г. товариства досліджував особливості травосіяння у 6-ти пов. Харків. губ. 1883 переїхав до Полтав. губ., був управляючим окремого господарства, згодом — маєтками князя В. Кочубея (до 1896), де організував метеорол. станцію й агроном. лаб., 1901–11 — великого князя Михайла Олександровича. 1884 брав участь у створенні Полтав. дослід. поля (нині інститут агропром. виробництва НААНУ). Член Вільного екон. товариства (1888). Віце-президент (1890–96), почес. чл. (від 1899) Полтав. с.-г. товариства. Учасник експедиції з ґрунт.-геол. вивчення Полтав. губ. під керівництвом **В. Докучаєва** як роз-

робник заходів з поліпшення степ. землеробства. Його праці з проблем водного режиму чорноземів відзнач. Макар'єв. премією С.-Петербур. АН (1897), золотими медалями Вільного екон., Моск. та Полтав. с.-г. т-в. Розробив методику пошарового відбору ґрунту на глиб. понад 2 м для визначення вологості, а також буровий інструмент, експонований 1900 на всесвіт. виставці у Парижі. Вивчав питання фітопатології та ентомології. У 1890-х рр. заклав низку лісосмуг, одна з яких існує і нині як ботан. пам'ятка природи у с. Дячкове Дикан. р-ну Полтав. обл. На приміщенні гол. корпусу Полтав. інституту агропром. виробництва НААНУ І. відкрито мемор. дошку.

Основні праці

Влажность почвы в связи с культурным ее состоянием. С.-Петербург, 1882; Влажность почвы и грунтовая вода в связи с рельефом местности и культурным состоянием поверхности почвы. П., 1894; Избранные сочинения. Москва, 1949.

Рекомендована література

1. А. А. Измаильский: Некролог // Почвоведение. 1916. № 3;
2. Гриб М. І. Що зробив для розвитку землеробства Полтавського краю О. О. Ізмаїльський? // Наш рідний край. П., 1991. Вип. 8;
3. В. В. Докучаєв і Полтавщина: факти, документи, бібліографія. П., 2007;
4. Бабий Т. П., Коханова Л. Л., Костюк Г. Г., Задорожний А. Г., Матвеенко С. А., Погребняк Л. П., Теплицкая Е. В., Труханов В. А. Биологи: Биографический справочник. К., 1984;
5. Липшиц.

В. М. Самородов

Бібліографічний опис:

Ізмаїльський Олександр Олексійович / В. М. Самородов // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-13823>. — Останнє поновлення : 2024.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).